

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Біологія

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<i>Другий (магістерський) рівень</i>
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<i>Магістр</i>
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ	<i>Е Природничі науки, математика та статистика</i>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<i>Е1 «Біологія та біохімія»</i>
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	<i>Магістр з біології</i>
КВАЛІФІКАЦІЯ В ДИПЛОМІ	<i>Ступінь вищої освіти – Магістр Спеціальність- Е1 «Біологія та біохімія» Освітня програма - Біологія</i>

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

/Н.М. Фалько/
(протокол № 19 від 30 червня 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з «01» вересня 2025 р.

Ректор /Н.М. Фалько/

Наказ № 49/01-05 від 30 червня 2025 р.

Запоріжжя 2025 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
Освітньої програми

Біологія

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
(Наказ №26/01-05 від 28.03.2025р.) підпис

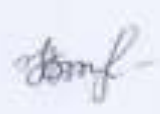
О.М. Писанець
прізвище, ім'я, по-батькові

В.о. завідувача випускової кафедри підпис

О.М. Писанець
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова Вченої ради
факультету
природничих наук підпис

О.В. Жуков
прізвище, ім'я, по-батькові

Начальник навчального відділу підпис

О.В. Котенко
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова науково-методичної
ради МДПУ ім. Б. Хмельницького підпис

О. В. Бунчук
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова комісії Вченої ради
МДПУ ім. Б. Хмельницького
з експертизи якості
освітніх програм спеціальностей підпис

В.В. Цибульська
прізвище, ім'я, по-батькові

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньої програми:

Керівник групи (гарант) , Писанець Олександр Максимович - канд.біол.наук, доцент, доцент кафедри біології та фізичної реабілітації

Члени групи:

Солоненко Анатолій Миколайович - доктор. біол. наук, професор, професор ботаніки, екології та садово-паркового господарства

***** - канд. біол. наук, старший викладач кафедри біології та фізичної реабілітації

Члени робочої групи:

1. Андрющенко Юрій Олексійович - доктор біологічних наук, доцент, завідувач лабораторії орнітології Півдня України, Інституту зоології імені І.І.Шмальгаузена НАН України (м.Київ);

2. Дорошенко Вероніка Вадимівна - здобувач другого (магістерського) ступеня вищої освіти спеціальності 091 Біологія та біохімія Освітньо-професійна програма: Біологія людини та фізична реабілітація

Рецензії-відгуки:

1. Доктор. біол. н., заступник директора з наукової роботи ботанічного саду імені академіка О. В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка В.П. Коломійчук

2. Доктор. біол. н., професор, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара О.М. Кунах.

Гарант освітньої програми:

Писанець Олександр Максимович, к.б.н., доцент. (Наказ №26/01-05 від 28.03.2025р)

1. Актуалізовано:

ОП введення в дію (рік)	Затверджена Вченою радою			
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	Наказ МОН №1457 від 21.11.2019 https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/091-Biolohiya-1.pdf			
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	№19 від "30" червня 2025 р Наказ №49/01-05 від 30 червня 2025 р.			
Підпис гаранта				
ПІБ гаранта ОП	О.М. Писанець			

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ БІОЛОГІЯ

за спеціальністю Е1 «Біологія та біохімія»

1. Загальна характеристика	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Факультет природничих наук Кафедра біології та фізичної реабілітації
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	Е Природничі науки, математика та статистика
Спеціальність	Е1 «Біологія та біохімія»
Форма здобуття освіти	Денна, заочна (за державним замовленням та на контрактній основі)
Обмеження щодо форми навчання	Не передбачено
Освітня кваліфікація	Магістр з біології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти- Магістр Спеціальність- Е1 «Біологія та біохімія» Освітньо-професійна програма Біологія
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,4 роки
Наявність акредитації	Планова перша акредитація у 2026 р
Цикл/рівень	FQ-ЕНЕА – другий цикл, QF-LLL – 8 рівень, НРК України– 8 рівень.
Передумови	Наявність На основі освітнього ступеня "Бакалавр" (НРК 6), "Магістр" (НРК 7), "Спеціаліст".
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 01.07.2026р.
Інтернет–адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://pn.mdpu.org.ua/bilogii_ta_fiz_reab/ .
2. Мета освітньої програми	
Програма розроблена відповідно до місії університету для підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у світовий науковий простір фахівців, які володіють комплексом знань, умінь та	

навичок для вирішення складних задач та практичних проблем у сфері біології та біохімії, включаючи дослідження біологічних об'єктів, явищ і процесів на різних рівнях організації живої природи та застосування для цього законів, теорій та методів природничих наук.

3. Характеристика освітньої програми

**Предметна область
(галузь знань,
спеціальність)**

Об'єкт вивчення та /або діяльності:

структура, функції і процеси життєдіяльності біологічних систем різного рівня організації, закономірності протікання онто- та філогенезу і сукцесійної динаміки; біорізноманіття та еволюція живих систем, їх взаємодії з навколишнім середовищем, реакції за різних умов існування; значення живих істот у біосфері, народному господарстві, охороні здоров'я.

Цілі навчання:

підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у сфері біології та біохімії або у процесі навчання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування законів, теорій та методів природничих наук.

Теоретичний зміст предметної області:

еволюційні процеси та біорізноманіття. будова, функції та процеси життєдіяльності, систематика, методи дослідження неклітинних форм життя. Структурні та функціональні характеристики біологічних систем на різних рівнях організації. Механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів.

Форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами. Еволюційні ідеї органічного світу. Будова та функції імунної системи, механізми імунних реакцій, їх регуляція і контроль. Поняття, концепції, принципи, закони сучасної біологічної науки та їх використання для оцінки стану біологічних систем різного рівня організації, представлення та використання результатів біологічних досліджень.

Методи, методики та технології: методи польових і лабораторних біологічних та біохімічних досліджень, аналізу, статистичної обробки та інтерпретації експериментальних даних, математичного та комп'ютерного моделювання біологічних процесів, інформаційні та комунікаційні технології.

Інструменти та обладнання: живі об'єкти, біологічні

	<p>моделі, прилади та устаткування біологічних та біохімічних лабораторій, модельні біологічні об'єкти, комп'ютери та комп'ютерні бази даних, загальне та спеціалізоване програмне забезпечення.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма орієнтована на підготовку магістра має як фундаментальний так і прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері науки і освіти та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, включені в програму орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна кар'єра здобувача.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Основною метою освітньо-професійної програми є підготовка висококваліфікованих кадрів, які б мали глибокі міцні знання для виконання професійних завдань освітнього та інноваційного характеру в галузі сучасної біологічної науки, здійснення поглибленої фундаментальної, спеціалізованої та практичної підготовки магістрів у галузі біології. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку освітньої сфери, зробити акцент на здобутті різнопланових знань, вмінь і навичок у сфері біологічної науки, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Пріоритетними цілями програми є формування фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання із застосуванням законів, теорій та методів біологічної науки. Особливістю програми є посилена практична складова, навчання здійснюється в навчальних та наукових лабораторіях, на виробництві. Успішне опанування обов'язкових компонентів є однією із умов присудження професійної кваліфікації.</p>
<p>4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Сфера працевлаштування випускників ОПП – установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України, науково-дослідні інститути НАН України, природоохоронні заклади та установи, науково-виробничі компанії та установи. Випускники можуть працювати (згідно Національного класифікатору України: «Класифікатор професій» ДК 003:</p>

	2010ДК 003:2010 [Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text]
Подальше навчання	Можливість навчання за програми: 9 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 9 рівня EQF-LLL та набувати часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, практика із використанням загально- та спеціально-наукових методів (методи лабораторних та польових досліджень, методи статистичної обробки експериментальних даних, використання інформаційних та комунікаційних технологій.). Комбінація лекцій, практичних занять, розв'язування ситуаційних завдань, тренінгів, кейсів, виконання проектів, дослідницьких наукових робіт. Дистанційне навчання за допомогою університетського Центру освітніх дистанційних технологій (http://www.dfn.mdpu.org.ua/)
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання здобувачів вищої освіти за усіма видами аудиторної та поза аудиторної (самостійної) навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального матеріалу з ОПП: поточний контроль, періодичний контроль, підсумковий контроль, письмові та усні заліки, екзамени, тестування, реферати, презентації, творчі індивідуальні завдання, навчальні та виробничої практики, захист курсових робіт та ін. Семестровий підсумковий контроль з освітніх компонентів проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку та/ або екзамену в термін встановлений графіком навчального процесу. Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає наступне: - за національною 4-х бальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); - загальна сума балів підсумкового семестрового контролю складає 100 балів за шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, F, FX); - оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим і проводиться відповідно до встановлених процедур. Система оцінювання будується на засадах академічної

	<p>доброчесності та прозорості. Атестація проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену. Передбачає можливість апеляції.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК01. Здатність працювати у міжнародному контексті. ЗК02. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК04. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК05. Здатність розробляти та керувати проектами. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК01. Здатність користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної, дослідницької та/або інноваційної діяльності. СК02. Здатність формулювати задачі моделювання, створювати моделі об'єктів і процесів на прикладі різних рівнів організації живого із використанням математичних методів й інформаційних технологій. СК03. Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей. СК04. Здатність аналізувати і узагальнювати результати досліджень різних рівнів організації живого, біологічних явищ і процесів. СК05. Здатність планувати і виконувати експериментальні роботи з використанням сучасних методів та обладнання. СК06. Здатність прогнозувати напрямки розвитку сучасної біології на основі загального аналізу розвитку науки і технологій. СК07. Здатність діагностувати стан біологічних систем за результатами дослідження організмів різних рівнів організації СК8. Здатність презентувати та обговорювати</p>

	<p>результати наукових і прикладних досліджень, готувати наукові публікації, брати участь у наукових конференціях та інших заходах.</p> <p>СК9. Здатність застосовувати законодавство про авторське право для потреб практичної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати результати наукового пошуку в практичній діяльності.</p> <p>СК11. Розуміння цілей, завдань, методів і підходів науково- педагогічної діяльності.</p>
<p>7. Програмні результати</p>	
<p>Програмні результати</p>	<p>ПР1. Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для спілкування з професійних питань та презентації результатів власних досліджень.</p> <p>ПР2. Використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації.</p> <p>ПР3. Здійснювати злагоджену роботу на результат у колективі з урахуванням суспільних, державних і виробничих інтересів.</p> <p>ПР4. Розв'язувати складні задачі в галузі біології, генерувати та оцінювати ідеї.</p> <p>ПР5. Аналізувати та оцінювати вплив досягнень біології на розвиток суспільства.</p> <p>ПР6. Аналізувати біологічні явища та процеси на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень.</p> <p>ПР7. Описувати й аналізувати принципи структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів до впливу різних чинників.</p> <p>ПР8. Застосовувати під час проведення досліджень знання особливостей розвитку сучасної біологічної науки, основні методологічні принципи наукового дослідження, методологічний і методичний інструментарій проведення наукових досліджень за спеціалізацією.</p> <p>ПР9. Планувати наукові дослідження, обирати ефективні методи дослідження та їх матеріальне забезпечення.</p> <p>ПР10. Представляти результати наукової роботи письмово (у вигляді звіту, наукових публікацій тощо) та усно (у формі доповідей та захисту звіту) з</p>

	<p>використанням сучасних технологій, аргументувати свою позицію в науковій дискусії.</p> <p>ПР11. Проводити статистичну обробку, аналіз та узагальнення отриманих експериментальних даних із використанням програмних засобів та сучасних інформаційних технологій.</p> <p>ПР12. Використовувати інноваційні підходи для розв'язання складних задач біології за невизначених умов і вимог.</p> <p>ПР 13. Дотримуватися основних правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту, оцінювати ризики застосування новітніх біологічних, біотехнологічних і медико-біологічних методів та технологій, визначати потенційно небезпечні організми чи виробничі процеси, що можуть створювати загрозу виникнення надзвичайних ситуацій.</p> <p>ПР14. Дотримуватись норм академічної доброчесності під час навчання та провадження наукової діяльності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності.</p> <p>Додатково для освітньо-професійних програм:</p> <p>ПР15. Уміти самостійно планувати і виконувати інноваційне завдання та формулювати висновки за його результатами.</p> <p>ПР16. Критично осмислювати теорії, принципи, методи з різних галузей біології для вирішення практичних задач і проблем.</p> <p>ПР17. Застосовувати сучасні технології навчання для викладання спеціальних дисциплін.</p>
--	--

8. Ресурсне забезпечення реалізації програм	
Кадрове забезпечення	До реалізації ОПП залучаються провідні фахівці-практики з досвідом викладацької та/або дослідницької роботи у галузі біології та біохімії за відповідним профілем, які мають теоретичну підготовку та наявність публікацій відповідної тематики; висококваліфіковані представники сфери біології і біохімії.
Матеріально-технічне забезпечення	Програма забезпечена необхідним обладнанням, устаткуванням, інструментарієм, аудиторним фондом згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. Освітньо-професійна програма забезпечена науково-дослідними лабораторіями з сучасним обладнанням і приладами.
Інформаційне та	Забезпеченість ОПП підготовки бакалаврів з біології

<p>навчально-методичне забезпечення</p>	<p>відповідно до умов ліцензування (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. №1187) та акредитації закладу вищої освіти, зокрема, наявність: науково-методичних матеріалів з освітніх компонентів нормативної та вибіркової складових (у тому числі електронні версії); робочих програм, навчальних та виробничих практик; навчальної та навчально-методичної літератури, статистичних матеріалів; конспектів лекційних матеріалів, методичних рекомендації для проведення практичних і самостійних робіт; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти; картографічної наочності; бібліотечного фонду фаховими, у т. ч. міжнародними, періодичними виданнями та інтернет-ресурсами. Управління освітнім процесом здійснюється за дистанційним навчанням програмного забезпечення на платформі Moodle Центру освітніх дистанційних технологій https://dfn.mdpu.org.ua/ на офіційному сайті МДПУ імені Богдана Хмельницького https://mdpu.org.ua/; офіційному сайті кафедри біології та фізичної реабілітації https://pn.mdpu.org.ua/bilogii_ta_fiz_reab/. бездротові точки доступу до мережі Інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; електронна бібліотека http://library.mdpu.org.ua/; інституційний репозитарій університету http://eprints.mdpu.org.ua/; доступ до електронних ресурсів Web of Science і Scopus у локальній мережі університету; корпоративна пошта. Базами практичної підготовки здобувачів освіти також є профільні підприємства, з якими укладено договори про співпрацю.</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО-партнерах окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів. Принципи академічної мобільності визначаються законодавством України. Можливість навчатися за кількома спеціальностями або у кількох ЗВО одночасно визначається законодавством України.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів / періодів навчання. В межах міжнародної співпраці з</p>

	<p>зарубіжними партнерами.</p> <p>На основі двосторонніх договорів між МДПУ та закладами вищої освіти – партнерами зарубіжних країн.</p> <p>Базовими серед них є договори з:</p> <p>Пловдивський університет ім. Паїсія Хілендарського (Болгарія);</p> <ul style="list-style-type: none"> – Університет імені Миколаса Ромеріса (Литва); – Університет в Лодзі (Польща). <p>На основі двосторонніх договорів між МДПУ та науково-дослідними установами – партнерами зарубіжних країн.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Foundation Calidris, France – науково-дослідна компанія з комплексної оцінки впливу на довкілля (Ла Монтань, Нант, Франція) <p>https://mv.mdpu.org.ua/viddil-mizhnarodnyh-zv-yazkiv/normatyvno-pravova-baza-spivrobotnytstva/</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Програма передбачає можливість навчання іноземних громадян на підставах, визначених чинним законодавством України.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ (СТРУКТУРО-ЛОГІЧНА СХЕМА)

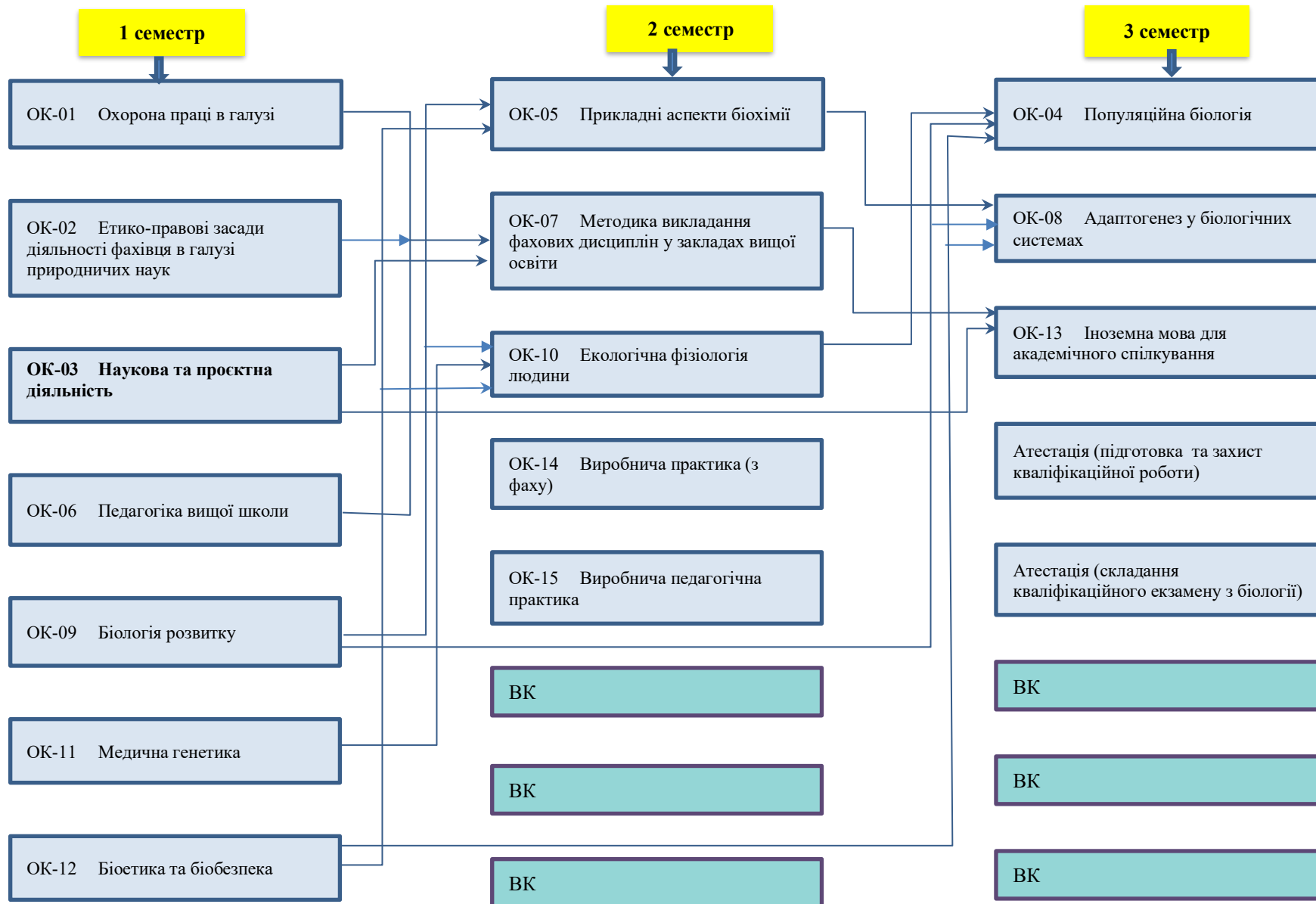
Шифр	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1.Обов'язкові компоненти ОП			
ОК-01	Охорона праці в галузі	3	екзамен
ОК-02	Етико-правові засади діяльності фахівця в галузі природничих наук	4	диф.залік
ОК-03	Наукова та проєктна діяльність	4	залік
ОК-03.01	Модуль 1. Методологія наукових досліджень		
ОК-03.02	Модуль 2. Управління проєктами		
ОК-04	Популяційна біологія	3	екзамен
ОК-05	Прикладні аспекти біохімії	3,5	екзамен
ОК-06	Педагогіка вищої школи	3	екзамен
ОК-07	Методика викладання фахових дисциплін у закладах вищої освіти	3,5	екзамен
ОК-08	Адаптогенез у біологічних системах	4,5	екзамен
ОК-09	Біологія розвитку	3	залік
ОК-10	Екологічна фізіологія людини	3,5	екзамен
ОК-11	Медична генетика	5,5	екзамен
ОК-12	Біоетика та біобезпека	3	залік
ОК-13	Іноземна мова для академічного спілкування	3	екзамен
ОК-14	Виробнича практика (з фаху)	9	диф.залік

ОК-15	Виробнича педагогічна практика	3	диф.залік
	Атестація (підготовка та захист кваліфікаційної роботи)	6	
	Атестація (складання кваліфікаційного екзамену з біології)	1,5	
	Усього за обов'язковою частиною	66,0	
2. Вибіркові компоненти ОП (здобувач обирає 16 кредитів, у тому числі інших ОПП та рівнів)			
ВК-01		4	залік
ВК-02		4	залік
ВК-03		4	залік
ВК-04		4	залік
ВК-05		4	залік
ВК-06		4	залік
	Усього за вибірковою частиною	24	
	Загальна кількість	90	

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі: публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері біології, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікована робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти. Кваліфікаційна робота обов'язково проходить перевірку на текстові запозичення.
Вимоги до кваліфікаційного екзамену	Атестаційний екзамен перевіряє досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти зі спеціальності 091 Біологія та цією освітньою програмою.

4. Структурно-логічна схема освітньої програми.

7. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється у відповідності до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та інших нормативних документів й передбачає здійснення таких процедур і заходів:

Процедури та заходи системи внутрішнього забезпечення якості згідно Закону України «Про вищу освіту»	Оцінка стану формування і застосування відповідних процедур та заходів в Університеті
1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти	<p>Розроблені та діють:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положення про організацію освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, - Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про внутрішнє забезпечення якості вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, - Положення про стейкхолдерів освітніх програм у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програ	<p>Здійснюється щорічно відповідно до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про гарантів освітніх програм у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та	<p>Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-</p>

<p>регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб</p>	<p>дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів.</p> <p>Регулюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правилами призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, - Положенням про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. <p>Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на офіційному сайті університету.</p>
<p>4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників</p>	<p>Відбувається на регулярній основі. Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами.</p> <p>Регулюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положенням про професійний розвиток науково-педагогічних та педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
<p>5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у т.ч. самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою</p>	<p>Забезпечено необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційно-технічне забезпечення, освітня платформа Moodle).</p>
<p>6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом</p>	<p>Використовуються інформаційні системи ЄДЕБО, АСУ.</p>
<p>7) забезпечення</p>	<p>Інформація про освітньо-професійну</p>

<p>публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<p>програму, ступені вищої освіти та професійні кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті університету: https://mdpu.org.ua/; та кафедри https://pn.mdpu.org.ua/bilogii ta fiz reab/.</p>
<p>8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти</p>	<p>Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти регулюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Положенням про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; -Положенням про академічну доброчесність у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького; -Кодексом академічної доброчесності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; -Порядком застосування програмних засобів з метою запобігання та протидії проявам академічної недоброчесності в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. <p>Для здобувачів вищої освіти затверджено</p> <ul style="list-style-type: none"> -Положення про кваліфікаційні (дипломні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. <p>В університеті створено постійну комісію Вченої ради з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності.</p>
<p>9) інші процедури і заходи</p>	<p>Діючу інституційну структуру системи внутрішнього забезпечення якості відображено у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти</p> <p>В Університеті діє Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.</p>

8. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

1. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. Ю.М. Рашкевича та Ж.В. Таланової. Львів: видавництво Львівської політехніки, 2015. 106 с.
2. Закон «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Закон України «Про освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII // Відомості Верховної Ради. 2014. № 37, 38.
4. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
5. Закон України Про освіту зі змінами 2025 рік №2145-VIII від 05.09.2017, редакція від 21.11.2021 URL: https://urst.com.ua/act/pro_osvitu
6. Лист МОН України №1/9-120 від 11.03.2015 «Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-120729-15#Text>
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти від 19.01.2016 р.
8. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту від 28.07.2010 р. № 327 зі змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 16.08.2012 р. № 923. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#n3>
9. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, затверджений наказом Міністерства економіки України від 13 грудня 2024 року № 27751 (ЗМІНА № 14) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v7751930-24#n11>
10. Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. URL: <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-opriyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/> URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/05/479_sistema-vyao_02.05.2023.pdf
11. Положення про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. URL:

<https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/> URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/05/460_zapobigannya-plagiatu.pdf

12. Положення про кваліфікаційні (дипломні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. П-460-52-96-2022. URL: <https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2022/02/Diplomni-roboti-na-zdobuttya-osvitnih-stupeniv-bakalavra-ta-magistra.pdf> URL: <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/>
13. Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. URL: https://drive.google.com/file/d/1gp0wh91c82tT0_8O5xW1lQdn3anvemMO/view URL: <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/>
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (Із змінами і доповненнями, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року N 509, від 25 червня 2020 року N 519) URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KP111341?an=17>
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 244 «Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ: № 531 від 27.07.2016; № 1130 від 27.12.2018; №761 від 21.08.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/244-2015-%D0%BF#Text>
16. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ: № 674 від 27.09.2016; № 53 від 01.02.2017; № 762 від 07.07.2021; № 1392 від 16.12.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
17. Постанова КМУ від 15 квітня 2015 р. № 216 Про внесення змін до

- постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 1996 р. № 992 «Про Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/216-2015-%D0%BF#Text>
18. Постанова Кабінету Міністрів №1187 від 30.12.2015 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
 19. Проект Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
 20. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG.) URL: https://ihed.org.ua/wpcontent/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
 21. Структури кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти (The framework of qualifications for the European Higher Education Area). URL: http://onma.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Qualifications-Frameworks-in-European-Education-Area_ONMA.pdf
 22. Структури ключових компетенцій, які розглядаються як необхідні для всіх у суспільстві, заснованому на знаннях (Key Competences for Lifelong learning: A European Reference Framework – IMPLEMENTATION OF "EDUCATION AND TRAINING 2010", Work programme, Working Group B "Key Competences", 2004.
 23. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) URL: <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/en.pdf>
 24. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) URL: http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_C omm unique_AppendixIII_952778.pdf
 25. INTERNATIONAL STANDARD CLASSIFICATION OF EDUCATION Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) – Detailed field descriptions URL: <https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
 26. Міністерство освіти і науки України Наказ № 842 від 13.06.2024 р. «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/Nakaz-842.vid.13.06.2024.pdf>

27. ПОСТАНОВА КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ № 734 «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» від 21 червня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text>

